

TER ADVISERING

Aan de Staatssecretaris en de Minister

Bureau Bestuursraad

Auteur

10.2.e

@minezk.nl

Datum

28 september 2020

Kenmerk

BBR / 20243537

nota

Annotatie MCC 29 september 2020

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

10.2.e

10.2.e

BBR-paraaf

10.2.e

Aanleiding

Dinsdag 29 september 2020 vindt van 11.15 tot 12:15 uur de MCC-19 plaats. Locatie is de Rolzaal op het Binnenhof. Met ingang van september is de MCC zonder ambtelijke ondersteuning (behalve voor AZ, VWS en bewindspersonen die een stuk inbrengen). Het belang van een goede terugkoppeling is daarmee toegenomen. Deze vergadering wordt u ondersteund door 10.2.e omdat EZK punt 4 heeft ingebracht.

Agendapunten:

1. Mededelingen
2. Algemeen beeld
3. Stand van zaken internationaal en toerisme
4. Kuchschermen in horeca
5. Uitbreiding mondkapjesplicht stations en Schiphol
6. Ventilatie scholen
7. WVTK

Hieronder is per agendapunt een advies opgenomen.

1. Mededelingen

Ontvangen BBR

2. Algemeen beeld

Advies: aanhoren

Toelichting

- Bij dit agendapunt zal waarschijnlijk worden stilgestaan bij de persconferentie en de aanvullende maatregelen die maandagavond zijn aangekondigd, en de ontvangst in media/maatschappij.
- De maatregelen zijn inmiddels bekend gemaakt bij de persconferentie. Een overzicht is bij de stukken gevoegd. Op onderdelen zijn er nog vragen, die we op dit moment inventariseren bij de werkgevers en branches; hierover is goed overleg met VWS en het programma-DG.

3. Stand vak zaken internationaal en toerisme

Advies: aanhoren

Toelichting

- BZ heeft een overzicht gegeven van de stand van zaken in een elftal Europese landen met betrekking tot lokaal getroffen maatregelen.
- De afgelopen week werden veel landen, evenals in NL, wederom met een stijging in het aantal besmettingen geconfronteerd.
- BEL en DUI hebben als gevolg van de situatie in NL (delen van) van ons land naast de kleurcode oranje, de kleur rood gegeven in hun reisadvies. DEN (en mogelijk binnenkort ook ZWI) zette NL op oranje.
- NL heeft heel BEL vandaag op oranje gezet. Dit hangt samen met het feit dat BEL ons als risicogebied ziet en Nederlanders daarom in quarantaine moeten als ze naar BEL reizen.
- In veel van de landen om ons heen vertaalt de grote toename in het aantal besmettingen zich vooralsnog niet in eenzelfde grote toename van ziekenhuisopnames en onhoudbare druk op de ICs. Dit lijkt met name het gevolg van de veelal lagere leeftijd van de met corona besmette personen, die bij de eerste golf minder in beeld waren (minder getest werden). In verschillende landen zijn echter wel zorgen over mogelijke toekomstige stijging van aantal ziekenhuisopnames.
- Eerder al namen landen regionale maatregelen om toename in besmettingen tegen te gaan (met name beperken van groepsgrootte bij evenementen en vervroegen van de sluitingstijden van horeca). Dit heeft echter in de meeste gevallen niet geleid tot een afname van het aantal besmettingen. Hierdoor voelden verschillende landen zich genoodzaakt tot het nemen van verdere maatregelen op regionaal niveau (FRA, VK).
- Er wordt gewerkt aan een kabinetsappreciatie over een gecoördineerde aanpak Covid-19. Dit wordt volgende week in MCC behandeld. Deze brief zal mede namens u (Stas) worden ondertekend; we komen daar separaat nog met u over te spreken.

4. Kuchschermen in horeca

Advies / spreekpunten

- U (stas) kunt aangeven dat TNO op het verzoek van het kabinet drie onderzoeken heeft uitgevoerd, en dat deze onderzoeken gepubliceerd dienen te worden ivm de publicatieplicht. Daartoe is bijgevoegde aanbiedingsbrief opgesteld.
- U kunt aangeven dat de rapporten voorzichtig ruimte lijken te bieden voor de inzet van kuchschermen in de binnen horeca: ten opzichte van de 1,5m-maatregel is de medische impact gelijk, en de economische nevenschade is minder. Kanttekening die hierbij past is dat dit in een specifieke proefopstelling was. Om die reden stelt u in de brief voor om in een werkgroep (betrokken departementen en KHN) aan het werk te gaan om te bezien onder welke voorwaarde nde kuchschermen in combinatie met ventilatie in de praktijk zouden kunnen worden gebruikt. Bij deze uitwerking zal de reactie van het RIVM worden meegenomen.
- U kunt benadrukken dat het nog niet zeker dat de kuchschermen een alternatief voor de 1,5 meter zijn, dat moet echt blijken. Voorts kunt u benadrukken dat het huidige epidemiologische beeld geen goed moment is om met alternatieven naar buiten te komen, omdat we nu in de fase zitten van contactbeperkende maatregelen. Dit vervolgonderzoek word nu gestart met het oog op de volgende fase.
- Indien wordt opgemerkt dat dit niet het moment is om met een dergelijke brief te komen, kunt u opmerken dat het alternatief is dat de rapporten met een 'kale' oplegbrief naar de Kamer worden gestuurd, want publiceren moet op grond van de Rijksbrede richtlijn (en u heeft het de Kamer toegezegd in het AO van 8 september). Dat lijkt niet te prefereren; dan wordt de duiding aan de Kamer gelaten.
- Desgewenst kunt u aangeven dat aan het slot van de brief nog een zin toegevoegd kan worden, om expliciet te maken dat de maatregel niet in deze periode van verdere contactbeperkende maatregelen voor de hand ligt. Die zin zou kunnen luiden: **"Wellicht ten overvloede merk ik hierbij op dat het in deze tijden van verdere contactbeperkende maatregelen, niet voor de hand ligt om kuchschermen toe te gaan passen in de horeca. We moeten vooral aan de slag met deze rapporten ter voorbereiding op de volgende fase wanneer de virusverspreiding weer onder controle is; dan ontstaat weer ruimte voor slimmere maatregelen als alternatieven naast de 1,5m-maatregel.**

Toelichting

- TNO heeft drie onderzoeken (o.v.v. EZK en J&V) uitgevoerd (alleen voor horeca):
 - Indicatief onderzoek naar effectiviteit van schermen op buitenterrassen
 - Literatuurstudie naar de afstand die deeltjes (>5 µm) afleggen bij verschillende respiratoire activiteiten

2-8-2021

- Laboratoriumonderzoek naar effect van verschillende opstellingen, ventilatiesystemen en ventilatiehoeveelheden op de blootstelling van aerosolen in een horecagelegenheid
- De onderzoeksresultaten zeggen o.a. iets over de invloed van ventilatie en kuchschermen bij de verspreiding van aerosolen (kleine druppel) en grote druppels in een binnenruimte in de horeca.
- Belangrijkste aanbeveling TNO: Er zou verantwoord voor kunnen worden gekozen om een afstand van minder dan 1,5 meter tussen personen uit verschillende huishoudens toe te staan als er schermen worden ingezet. Aanbevolen wordt om dan de voorwaarde te stellen dat wordt geventileerd met ten minste $9,3 \cdot 10^{-3}$ m³/s per m² vloeroppervlakte waar zich gasten bevinden.
- Belangrijkste kritiek RIVM: De verspreiding van deeltjes is niet gelijk aan de ineffectiviteit van een virus en/of het vóórkomen van aerogene transmissie van SARS-CoV-2. Uitgaande van voornamelijk druppelinfectie blijft 1,5 m afstand houden belangrijk.
- Reactie TNO: de blootstelling bij het toepassen van schermen, vooral bedoeld om de route van de grotere deeltjes te blokkeren, in combinatie met een ventilatiehoeveelheid van tweemaal het niveau zoals wettelijk is vastgelegd, resulteert in een significante reductie ten opzichte van de blootstelling bij opstelling volgens het anderhalve meter protocol.
- Destijds is bij kuchschermen op de buitenterassen ook niet voorgelegd bij het OMT. Appreciatie van het RIVM was toen voldoende. Gezien de haast (slecht weer) is het voorstel om dit voor kuchschermen in binnenhoreca ook zo te doen, al is dit geen halszaak. Hoe dan ook zal een nadere uitwerking van deze rapporten opnieuw voorgelegd worden in DOC/ACC/MCC. Voor de overige sectoren is de nood 'minder hoog', vandaar dat daar wel een OMT advies wordt geadviseerd, mocht daar later ook tot een uitwerking worden gekomen.

5. Uitbreiding mondkapjesplicht stations en Schiphol

Advies:

- U kunt instemmen met het voorstel (wat feitelijk geen plicht is, maar een advies).
- Daarbij past de kanttekening dat dit voorstel is achterhaald door de actualiteit, en dat het kabinet integraal dient te communiceren over het beleid m.b.t. mondkapjes. Een lappendeken dient te worden voorkomen.

Toelichting

- Voorgesteld wordt om met de OV-vervoerders een plan uit werken voor een mondkapjesadvies op perrons en haltes.
- Er is sprake van een dwingend advies, geen wettelijke plicht.

Bureau Bestuursraad

Kenmerk
BBR / 20243537

- Op dit moment is het verplicht een mondkapje te dragen in het gehele openbaar vervoer en op beperkte delen van de luchthavens (bij het inchecken, de beveiligingscheck en de paspoortcontrole en bij het instappen). NS, ProRail en Schiphol constateren toenemende drukte op perrons en onduidelijkheid voor reizigers door gebrek aan eenduidigheid. Daarom doen zij dit voorstel, dat door I&W is overgenomen.

6. Ventilatie op scholen

Advies: aanhoren

Toelichting

- Minister Slob zal aangeven dat er donderdag een onderzoek verschijnt over de ventilatie op scholen en de kosten daarvan.
- De ventilatie is op veel scholen niet op orde. Het zal forse kosten met zich meebrengen om de ventilatie wel op orde te krijgen. Daarbij is nog onduidelijk op welke termijn dit te realiseren is en wat dit betekent voor de veiligheid van scholieren.

7. WVTK